

Férfi fákkal

In memoriam Mikus Gyula

Gyerekek veszik körül, dolgoznak kapával, gereblyével, vidáman nevetnek. Leül, hátát egy fához támasztva. Teát iszik és beszélget velük. Beszél a fákról, a madarokról, a természetéről, beszélgetnek mindenről, ami élet. Megtanítja nekik, hogyan gondozzák a fákat. Elmagyarázza részletesen, mit, mikor és miért kell tenni azért, hogy fejlődhessenek. A gyerekek hallgatják.

Egy napon hatalmas gödröt ás. A gyerekek először figyelik a munkát, később segítenek neki. A gödör ijesztően nagy lesz. Másnap egy tizenöt éves, mozdíthatatlannak hitt platánfát ás ki a földből. Tízen is alig bírják kiemelni, a gyökerek nem engednek.

Egymásnak feszülnek izmok és gyökerek. A fa nem mozdul, védekezik. Az izmok újból és újból megfeszülnek, a gyökerek lassan engednek, szakadnak. A fát már nem tartja semmi, tehetetlenül billeg. Lefektetik az oldalára. A fa nedvei síkossá teszik a kés pengéjét, amivel a férfi pontos és gyors mozdulatokkal metszi a gyökereket. A gyerekek figyelnek, nem szólnak.

Erős karok fogják át a fa törzsét, megemelik és a gödörbe húzzák, felállítják. Ismét földben a gyökérszövet. Föld és víz tölti meg a gödröt, a fa biztonságos otthonát.

A fa mozdulatlanul áll, egyenesen és büszkén mutatja magát új helyén. A gyerekek körbe járnak és nézik. A férfi leül a fával szemben és teázik. A gyerekek mellé ülnek, isznak a teájából, hallgatják a történetét. A fa már nem tudott volna tovább élni, közel volt az épülethez, nem volt tere, csapdába kerültek a gyökerei, szenvedni kezdett. A férfi ezt észrevette és a lehetetlennel dacolva új élethez segítette a fát.

A fa egy évig nem változott. Sokan azt gondolták, nem bírta ki az átültetést, elpusztult, csak a belső nedvei még nem engedték kiszáradni. A férfi minden nap locsolta és figyelte a fát. A gyerekek nem beszéltek erről, bíztak benne és természetesnek vélték azt, ami történik, most alszik a fa.

A fa egy teljes évig nem adott életjelt magáról.

Új tavasz jött, mindent felkavaró színei körülvették a halottnak tűnő fát. Minden növény kibontotta magát, a fa azonban nem mutatta az élet semmilyen jelét. A férfi lazította körülötte a földet és öntözte, öntözte.

A nyár perzselő volt, a fát mégsem bántotta, mert az nem hozott leveleket.

Lágy szelek hozták el az őszt. Azon a reggelen kezdődött, amikor senki sem figyelt már a fára és a férfirra, aki akkor is öntözte még, mint minden nap, amióta átültette, több mint egy éve.

Gyorsan történt minden. A levelek először alig mutatták magukat, később a lombkorona olyan pompában borította el a fát, hogy a tekintet nem szabadulhatott tőle. A gyerekek megálltak a fa alatt és nézték.

Körülvették a férfit és kérdezték, faggatták, beszélgetni akarták, árulja el a titkot, árulja el, hogy hogyan lehetséges ez, miért történt minden úgy, ahogyan történt, honnan tudta, hogy mit kell tennie.

Teát töltött mindenkinek aki körülvette, és beszélgetni kezdett velük. Beszélgetett a fákról, a madarokról, a természetéről, mindenről beszélgettek, ami élet, ami az élet.

A férfi rám emeli a tekintetét, néz engem állát kissé megemelve, így a tekintetünk pontosan, elkerülhetetlenül találkozik. Mögötte fák. Tőlük jött, feljűk indul. Érzem, tudom, hozzájuk tartozik. Távolról nézve ő is hasonlatos a fákhöz, méltóságteljes erő, ami követi a természet minden mozgását.

Aztán feláll, és elindul egy másik élet felé.

A gyerekek ott maradnak, tovább beszélgetve. A fa is ott marad, él tovább, rá emlékezve...

Aszód, 2002 február 13-án

(Szarka Attila)